

(Návrh)

Zákon,

z ... 2015

ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 420/2004 Z. z. o mediácii a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Čl. I

Zákon č. 420/2004 Z. z. o mediácii a o doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 136/2010 Z. z., zákona č. 141/2010 Z. z. a zákona č. 332/2011 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 2 sa odsek 2 dopĺňa písmenom c), ktoré znie:

„c) spotrebiteľským sporom spor vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.“.

2. V § 4 odsek 2 znie:

„(2) Mediátor

a) je povinný

1. pri výkone mediácie dodržiavať všeobecne záväzné právne predpisy Slovenskej republiky a rešpektovať rozhodnutia orgánov verejnej moci, ktoré sa týkajú sporu, ktorý je predmetom mediácie,
2. vykonávať svoju činnosť osobne, čestne, svedomito, nezávisle, nestranne, dôsledne, s náležitou odbornou starostlivosťou, a pritom dbať na účelnosť a hospodárnosť výkonu mediácie,
3. správať sa spôsobom, ktorý neznižuje dôstojnosť a vážnosť mediácie, osoby mediátora, osôb zúčastnených na mediácii a osôb prizvaných mediátorom,
4. informovať pred začatím mediácie o svojom postavení v mediácii, o priebehu mediácie, o zásadách, účele a spôsobe vedenia mediácie, o spôsoboch jej ukončenia, o výške odmeny za vykonanie mediácie a na požiadanie informovať osoby zúčastnené na mediácii o svojom dosiahnutom vzdelaní a skúsenostiach,
5. poučiť osoby zúčastnené na mediácii pred začatím mediácie o ich právach, ktoré môžu byť mediáciou dotknuté a o jej dôsledkoch,
6. rešpektovať názory osôb zúčastnených na mediácii a vytvárať podmienky pre ich vzájomnú komunikáciu a pre zmierlivé riešenie, ktoré bude zohľadňovať ich záujmy,
7. podpísať mediačnú dohodu alebo odmietnuť podpísať mediačnú dohodu, ak je zrejmé, že odporuje zákonu, obchádza zákon alebo sa prieči dobrým mravom; odmietnutie podpisu mediátor vyznačí v zápisnici a na požiadanie vydá osobe písomné potvrdenie o dôvodoch odmietnutia podpisu mediačnej dohody,
8. osobám zúčastneným na mediácii vyhotoviť potvrdenie o skončení mediácie a osobám prizvaným potvrdenie o účasti na mediácii, ak o to mediátora požiadajú,
9. bez zbytočného odkladu informovať účastníkov mediácie o všetkých skutočnostiach, pre ktoré by mohol byť z výkonu mediácie vylúčený, ak so

zreteľom na jeho pomer k veci alebo k osobám zúčastneným na mediácii alebo ich zástupcom možno mať pochybnosti o jeho nezáujatosti,
10. viesť prehľadnú evidenciu mediácií, ktoré vykonáva,

b) nesmie

1. sám rozhodovať o spore, ktorý je predmetom mediácie alebo nútiť osoby zúčastnené na mediácii, aby prijali ním navrhované riešenie sporu,
2. vykonať mediáciu v spore, ak v tom istom spore alebo v spore s ním súvisiacom poskytol právne služby, notárske služby alebo poradenstvo a odbornú pomoc inej osobe, ktorej záujmy sú v rozpore so záujmami toho, kto o vykonanie mediácie žiada,
3. vykonať mediáciu v spore, ak sú jeho záujmy alebo záujmy osôb jemu blízkych v rozpore so záujmami osôb, ktoré o vykonanie mediácie žiadajú.“.

3. V § 4 ods. 3 sa na konci pripája táto veta: „Ak ide o mediáciu spotrebiteľského sporu, nesmie jej výška závisieť od výsledku mediácie a odmenu mediátora hradí osoba zúčastnená na mediácii, ktorá je dodávateľom alebo jeho právnym nástupcom; mediátor zapísaný v zozname mediátorov mediačného centra nesmie za výkon mediácie prijímať odmenu alebo akékoľvek výhody od inej osoby ako od mediačného centra, v ktorého zozname je zapísaný.“.

4. V § 4 sa za odsek 4 vkladá nový odsek 5, ktorý znie:

„(5) Mediátor vykonáva mediáciu prevažne v kancelárii, ktorá sa zapisuje do registra mediátorov; kanceláriou mediátora je aj kancelária v mediačnom centre, v ktorého zozname je zapísaný. Na tento účel je mediátor povinný zriadiť a udržiavať kanceláriu.“.

Doterajší odsek 5 sa označuje ako odsek 6.

5. § 4 sa dopĺňa odsekom 7, ktorý znie:

„(7) Ustanovenia § 11 ods. 5, 7 a 8 sa vzťahujú primerane aj na mediátora a ustanovenie § 11 ods. 6 sa na mediátora vzťahuje, ak vykonáva mediáciu v spotrebiteľskom spore. Ak od mediátora s ohľadom na výkon jeho činnosti nemožno spravodlivo požadovať zriadenie a udržiavanie webového sídla, zverejňuje mediátor informácie podľa tohto zákona v priestoroch kancelárie.“.

6. V § 6 sa slová „§ 4 ods. 5“ nahrádzajú slovami „§ 4 ods. 6“.

7. V § 7 ods. 1 sa na konci pripája táto veta: „Ak ide o spotrebiteľský spor, možno dohodu o riešení sporu mediáciou uzavrieť až po vzniku tohto sporu.“.

8. V § 7 ods. 4 sa na konci bodka nahrádza bodkočiarkou a pripájajú sa tieto slová: „to neplatí, ak ide o spotrebiteľskú zmluvu.^{6a)}“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 6a znie:

„6a) § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka.“.

9. V § 7 ods. 5 sa na konci pripájajú tieto slová: „alebo nejde o spotrebiteľskú zmluvu.^{6a)}“.

10. V § 8 sa odsek 5 dopĺňa písmenom g), ktoré znie:

„g) opakovane v období jedného roka poruší tento zákon alebo povinnosti ním ustanovené závažným spôsobom.“.

11. V § 8 ods. 7 sa na konci pripájajú tieto vety: „Ministerstvo vyčiarkne z registra mediačných centier mediačné centrum, ktoré prestalo spĺňať podmienky na zápis do registra mediačných centier alebo sa v období jedného roka opakovane dopustilo porušenia tohto zákona.“.

12. V § 8 ods. 9 druhej vete sa na konci bodka nahrádza bodkočiarkou a pripájajú sa tieto slová: „to neplatí, ak nie sú splnené podmienky na zápis.“.

13. § 8 sa dopĺňa odsekom 11, ktorý znie:

„(11) Mediátor, mediačné centrum a vzdelávacia inštitúcia sú povinní ministerstvu bezodkladne, najneskôr do sedem dní od kedy sa o nich dozvedeli, oznámiť a preukázať, zmeny údajov zapisovaných v registri; ministerstvo zmeny do registra zapíše bez zbytočného odkladu po ich preukázaní.“.

14. § 9 vrátane nadpisu znie:

„§ 9 Odborná príprava a odborná skúška mediátora

(1) Cieľom odbornej prípravy mediátora je získanie osobitných kvalifikačných predpokladov potrebných na výkon činnosti mediátora podľa tohto zákona. Súčasťou odbornej prípravy nie je odborná skúška mediátora; odbornú skúšku možno vykonať až po skončení odbornej prípravy.

(2) Odborná príprava mediátora trvá 200 hodín a je zameraná pomerne na

a) výučbu o základoch práva, odvetviach občianskeho, pracovného, obchodného, rodinného práva a právnych noriem určených na ochranu spotrebiteľa (ďalej len „základy právneho poriadku“),

b) oblasť interpersonálnej komunikácie, teórie konfliktov a psychologických aspektov ich riešenia,

c) oblasť pravidiel správania sa mediátora a tréning jeho sociálnych zručností a

d) vedenie procesu mediácie, prípravu dohody o začatí mediácie a mediačnej dohody.

(3) Odborná príprava mediátora sa končí odbornou skúškou, ktorou sa posudzujú odborné vedomosti, schopnosti a zručnosti uchádzača; odbornú skúšku musí uchádzač vykonať najneskôr do troch mesiacov od skončenia odbornej prípravy. Odborná skúška pozostáva z teoretickej časti a praktickej časti; praktická časť obsahuje riešenie prípadovej štúdie, ktoré zahŕňa všetky fázy mediácie, vrátane spísania mediačnej dohody. Ak uchádzač na odbornej skúške neuspeje, má bez opakovania odbornej prípravy právo najneskôr do jedného mesiaca, odkedy na odbornej skúške neuspel, vykonať opakovanú skúšku. Ak uchádzač ani na opakovanej skúške neuspeje, má právo na preskúšanie ministerstvom. Uchádzač, ktorý neuspeje na opakovanej skúške ani pri preskúšaní ministerstvom, sa môže o vykonanie ďalšej odbornej skúšky uchádzať až po opätovnom vykonaní odbornej prípravy, a to najskôr po uplynutí jedného roka od vykonania neúspešnej opakovanej skúšky.“.

15. § 10a vrátane nadpisu znie:

„§ 10a Ďalšie vzdelávanie mediátora

(1) Mediátor je povinný sa podľa tohto zákona sústavne vzdelávať a zvyšovať si kvalifikáciu.

(2) Ministerstvo prostredníctvom vzdelávacích inštitúcií zapísaných v registri vzdelávacích inštitúcií organizuje každý rok najmenej jeden odborný seminár ako súčasť ďalšieho vzdelávania mediátorov; program odborného seminára a jeho rozsah určuje ministerstvo. Vzdelávacia inštitúcia vydá mediátorovi osvedčenie o účasti na odbornom seminári, ktoré mediátor bezodkladne predloží ministerstvu.

(3) Ak sa mediátor nezúčastní aspoň jedného odborného seminára počas roka, ministerstvo nariadi jeho preskúšanie.

(4) Ak ministerstvo nariadi preskúšanie, mediátor je povinný zúčastniť sa preskúšania v termíne určenom ministerstvom; ak pri preskúšaní mediátor nevyhoví, môže preskúšanie v termíne určenom ministerstvom zopakovať. Ak mediátor preskúšanie v termíne určenom ministerstvom nevykoná alebo pri opakovanom preskúšaní nevyhoví, ministerstvo mediátora vyčiarke z registra mediátorov.

(5) Podrobnosti o ďalšom vzdelávaní, jeho organizovaní, programe a rozsahu a o preskúšaní mediátora ministerstvom upraví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.“

16. § 11 vrátane nadpisu nad paragrafom znie:

„Mediačné centrum

§ 11

(1) Za podmienok podľa tohto zákona môže fyzická osoba alebo právnická osoba zriadiť mediačné centrum. Mediačné centrum je právnická osoba vykonávajúca činnosť podľa odseku 2 v sídle zapísanom v registri mediačných centier.

(2) Mediačné centrum

a) určuje osobitné predpoklady a zameranie, ktoré musí spĺňať mediátor, uchádzajúci sa o zápis do zoznamu mediátorov, ktorý vedie mediačné centrum,

b) zapisuje mediátorov do zoznamu mediátorov, vedie zoznam a eviduje zmeny v zozname mediátorov zapísaných v mediačnom centre; zoznam a zmeny v zozname mediátorov zverejňuje bezodkladne na svojom webovom sídle,

c) zabezpečuje materiálne podmienky pre výkon mediácie mediátormi zapísanými v zozname,

d) poskytuje ministerstvu súčinnosť pri výkone právomoci,

e) organizuje osvetovú činnosť zameranú na podporu mediácie a ďalšie aktivity zamerané na podporu rozvoja mediácie.

(3) Orgány mediačného centra a jeho pracovníci nesmú v priebehu mediácie do výkonu mediácie nijako zasahovať, najmä nesmú ovplyvňovať mediátora.

(4) Zriaďovateľ je bezodkladne po zaregistrovaní mediačného centra a aj v prípade zmien v ministerstvom registrovaných údajoch povinný v Obchodnom vestníku⁹⁾ zverejniť

- a) zriadenie mediačného centra,
- b) zriadenie pobočiek mediačného centra, ak ich zriadil,
- c) prijatý štatút zriadeného mediačného centra a vnútorné predpisy upravujúce výkon mediácie, ak boli prijaté,
- d) zoznam mediátorov, ktorí pôsobia v zriadenom mediačnom centre a jeho zmeny.

(5) Mediačné centrum je povinné zriadiť, zabezpečiť prevádzku a aktualizáciu webového sídla, na ktorom sú v jasnej, ľahko zrozumiteľnej a používateľsky jednoduchej forme zverejnené informácie o mediačnom centre v rozsahu :

- a) názov, sídlo a identifikačné číslo zriaďovateľa,
- b) názov a sídlo mediačného centra, adresa na doručovanie, adresa na podávanie podaní v elektronickej podobe, telefonický kontakt,
- c) skutočnosť, že mediačné centrum je zapísané v registri vedenom ministerstvom s uvedením čísla zápisu,
- d) aktuálny zoznam členov orgánov mediačného centra s uvedením mena a priezviska,
- e) zoznam mediátorov a zoznam mediátorov vykonávajúcich mediáciu spotrebiteľských sporov vedený mediačným centrom s uvedením mena a priezviska, ak mediačné centrum rieši spotrebiteľské spory,
- f) členstvo v nadnárodných organizáciách, ktoré sa zaoberajú riešením cezhraničných spotrebiteľských sporov, ak mediačné centrum rieši spotrebiteľské spory,
- g) druhy spotrebiteľských sporov, ktoré je mediačné centrum oprávnené riešiť, ak podľa štatútu je toto oprávnené riešiť iba určité druhy spotrebiteľských sporov, ak mediačné centrum rieši spotrebiteľské spory,
- h) právne predpisy, podľa ktorých postupujú mediátori, úplné znenie štatútu a rokovacieho poriadku vrátane ich dodatkov, príloh a zmien, sadzovníka poplatkov a pravidiel ich úhrady,
- i) jazyk, v ktorom je možné viesť mediáciu a urobiť podanie,
- j) informácia, že mediáciu je možné ukončiť spôsobom podľa tohto zákona,
- k) priemerná dĺžka trvania mediácie spotrebiteľského sporu, ak mediačné centrum rieši spotrebiteľské spory,
- l) informácia o záväznosti a právnych účinkoch mediácie pre účastníkov,
- m) správa o činnosti mediačného centra podľa odseku 6, ak mediačné centrum rieši spotrebiteľské spory.

(6) Spotrebiteľské spory môže riešiť iba mediačné centrum, ktoré spĺňa podmienky podľa tohto zákona. Mediačné centrum, ktoré rieši spotrebiteľské spory je povinné vypracovať a zverejniť správu o činnosti mediačného centra v súvislosti s riešením spotrebiteľských sporov za kalendárny rok najneskôr do 31. marca nasledujúceho roka. Správa musí obsahovať informácie o

- a) počte mediácií spotrebiteľských sporov a najčastejších nárokov, ktorých sa účastníci domáhajú,
- b) najčastejších skutočnostiach, ktoré vedú k spotrebiteľským sporom,
- c) počte mediácií spotrebiteľských sporov, ktoré boli skončené a dôvode ich skončenia,
- d) priemernej dĺžke trvania mediácie spotrebiteľského sporu,
- e) miere, v akej sú mediačné dohody dobrovoľne plnené, ak má mediačné centrum takéto informácie,

f) členstve, prípadne spolupráci mediačného centra s nadnárodnými organizáciami, ktoré sa zaoberajú riešením cezhraničných spotrebiteľských sporov.

(7) Na základe žiadosti poskytne mediačné centrum informácie podľa odsekov 5 a 6 aj na trvalom médiu.

(8) Mediačné centrum spracúva a zverejňuje osobné údaje fyzických osôb v rozsahu nevyhnutnom na účely tohto zákona v súlade s osobitným predpisom.^{9a)}“.

Poznámky pod čiarou k odkazom 9 a 9a znejú:

„9) Zákon č. 200/2011 Z. z. o Obchodnom vestníku a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

9a) Zákon č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.“.

17. § 12 a 13 vrátane nadpisov znejú:

„§ 12

Štatút mediačného centra a zoznam mediátorov mediačného centra

Štatút mediačného centra ustanoví

- a) organizačnú štruktúru mediačného centra,
- b) zameranie mediačného centra,
- c) osobitné predpoklady, ktoré musí spĺňať uchádzač o zápis do zoznamu mediátorov, ktorý vedie mediačné centrum,
- d) pravidlá o odmene a náhradách mediátora.

§ 13

Zoznam mediátorov mediačného centra a výkon mediácie

(1) Mediačné centrum vedie zoznam mediátorov a zoznam mediátorov vykonávajúcich mediáciu spotrebiteľských sporov pôsobiacich mediačnom centre; zoznam mediátorov je verejne prístupný.

(2) Mediačné centrum zapíše do zoznamu mediátorov mediátora, ktorý spĺňa osobitné predpoklady a predpoklady podľa zákona a jeho štatútu.

(3) Na účely výkonu mediácie mediačné centrum zabezpečí náhodný, nezávislý a nestranný výber mediátora. Ak mediátor z dôvodov podľa § 14 ods. 5 nebude v mediácii pokračovať, určí mediačné centrum iného mediátora.

(4) V zozname mediátorov príslušného mediačného centra sa uvedie meno a priezvisko mediátora, adresa jeho trvalého pobytu a osobitné predpoklady požadované na zápis.

(5) Zodpovednosťou mediačného centra za škodu nie je dotknutá zodpovednosť mediátora za škodu spôsobenú podľa tohto zákona.“.

18. V § 14 sa odsek 5 dopĺňa písmenami e) a f), ktoré znejú:

„e) uplynutím 90 dní v prípade mediácie spotrebiteľského sporu a v ostatných prípadoch uplynutím šiestich mesiacov od začatia mediácie, ak si účastníci v ostatných prípadoch nedohodli dlhšiu dobu, po uplynutí ktorej mediácia skončí,
f) dňom smrti mediátora alebo dňom jeho vyhlásenia za mŕtveho; to neplatí, ak mediáciu vykonával mediátor v mediačnom centre.“.

19. § 16a vrátane nadpisu znie:

„§ 16a

Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2016

(1) Ustanoveniami tohto zákona sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 1. januárom 2016; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté pred 1. januárom 2016 sa však posudzujú podľa predpisov účinných do 31. decembra 2015.

(2) Ustanovenia tohto zákona sa použijú aj na mediáciu, ktorá začala podľa právnych predpisov účinných do 31. decembra 2015.

(3) Mediátor zapísaný do zoznamu mediátorov podľa predpisov účinných do 31. decembra 2015 sa považuje za mediátora podľa tohto zákona. Na základe osvedčenia vydaného podľa predpisov účinných do 31. decembra 2015, možno žiadateľa do registra mediátorov zapísať najneskôr do troch mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

(4) Osvedčenie o účasti na odbornom seminári organizovanom ako súčasť ďalšieho vzdelávania mediátorov vydané podľa predpisov účinných do 31. decembra 2015 sa považujú za osvedčenia o účasti na odbornom seminári podľa predpisov účinných od 1. januára 2016.

(5) Mediačné centrum je povinné podať žiadosť o registráciu podľa tohto zákona najneskôr do troch mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona, inak ministerstvo mediačné centrum vyčiarkne z registra mediačných centier. Ak ministerstvo žiadosť o registráciu mediačného centra podľa tohto zákona zamietne, rozhodne súčasne o vyčiarknutí mediačného centra zaregistrovaného podľa predpisov účinných do 31. decembra 2015 z registra mediačných centier; ministerstvo v týchto prípadoch mediačné centrum vyčiarkne aj z registra vzdelávacích inštitúcií, ak mediačné centrum bolo zapísané aj v tomto registri.“.

20. Za § 16a sa vkladá § 16b, ktorý znie:

„§ 16b

Týmto zákonom sa preberajú právne akty Európskej únie uvedené v prílohe.“.

21. V Prílohe sa doterajší text označuje ako bod 1 a dopĺňa sa bodom 2, ktorý znie:
„2. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/11/EÚ z 21. mája 2013 o alternatívnom riešení spotrebiteľských sporov, ktorou sa mení nariadenie (ES) č. 2006/2004 a smernica 2009/22/ES (smernica o alternatívnom riešení spotrebiteľských sporov) (Ú. v. EÚ L 165, 18.6.2013).“.

Čl. II

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 2016.